

ถอดบทเรียน

โครงการปลูกจิตสำนึกและแนวทางปฏิบัติการเป็นข้าราชการที่ดี
กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรม

คณะทำงาน STRONG สำนักการต่างประเทศ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ความเป็นมา

ตามที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาโดยคณะกรรมการส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้กำหนด **แผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566** เพื่อเป็นกรอบการดำเนินการในการขับเคลื่อนภารกิจด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส รวมถึงการยกระดับมาตรฐานในการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ นั้น

สำนักการต่างประเทศในฐานะหน่วยงานในสังกัดสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ตระหนักถึงความสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสให้แก่บุคลากร เนื่องจากคุณธรรมและจริยธรรมเปรียบเสมือนเครื่องมือที่ช่วยในการเตือนสติการกระทำของมนุษย์ให้มีรูปแบบการดำเนินชีวิตเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง

ในการนี้ สำนักการต่างประเทศจึงได้เข้าร่วมกิจกรรมกับสำนักวิชาการใน **“โครงการปลูกจิตสำนึกและแนวทางปฏิบัติการเป็นข้าราชการที่ดี กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรม”** เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรของสำนักการต่างประเทศปฏิบัติตัวเป็นข้าราชการที่ดีตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ดำเนินชีวิตเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง เพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรมในสำนักการต่างประเทศและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

วัตถุประสงค์ในการเข้าร่วมโครงการ

1. เพื่อให้บุคลากรของสำนักงานการต่างประเทศได้ **ร่วมขับเคลื่อนแผน**บูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการ ด้านคุณธรรม จริยธรรมความโปร่งใสและการป้องกันการทุจริต ของสำนักงานการต่างประเทศและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

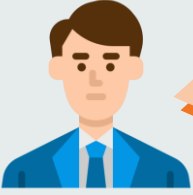
2. บุคลากรของสำนักงานการต่างประเทศได้รับทราบ **แนวทางในการปฏิบัติ**เป็นข้าราชการที่ดี เพื่อสร้างสังคมอุดม **คุณธรรม**

3. บุคลากรของสำนักงานการต่างประเทศได้ **เรียนรู้** ถอดบทเรียน และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การทำความดีจาก **บุคคลต้นแบบ**

นิยาม

คุณธรรม หมายถึง สภาพคุณงามความดี เป็นลักษณะ หรือคุณสมบัติทางบวกที่ถือกันว่าดีงามทางศีลธรรม และวิถีแห่งความดีงามในการดำรงชีวิต

จริยธรรม หมายถึง คุณธรรมที่แสดงออกทางกาย วาจา ใจ ในลักษณะดีงาม สอดคล้องกับค่านิยม และกฎเกณฑ์ทางสังคม

องค์กรคุณธรรมต้นแบบ หมายถึง องค์กรที่พัฒนาจากระดับพัฒนาคุณธรรมจนประสบความสำเร็จ ทำให้องค์กรมีบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม บุคลากรในองค์กรมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น และองค์กรมีการรวบรวมจัดทำองค์ความรู้จากผลสำเร็จการดำเนินงาน รวมทั้งสามารถเผยแพร่องค์ความรู้หรือผลสำเร็จในการดำเนินงานและมีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับองค์กรอื่นๆ

สรุปลสาระสำคัญ
ปาฐกถาพิเศษจากบุคคลต้นแบบ
“แนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า ในสังคมอุดมคุณธรรม”
พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง
สมาชิกวุฒิสภา ประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม วุฒิสภา

แนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า ในสังคมอุดมคุณธรรม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า ในสังคมอุดมคุณธรรม

ปัจจัยด้านองค์กร

- ปรัชญา อุดมการณ์ ความเชื่อ
- ผู้นำในแต่ละระดับ
- ธรรมภิบาล คุณธรรม และจริยธรรม

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค

- ความสามารถในการรักษาสมดุล
- วัฒนธรรมองค์กร
- พลวัตของสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง อาทิ คน เทคโนโลยี

แนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า ในสังคมอุดมคุณธรรม

ปัจจัยด้านการพัฒนาคน

- บิดา มารดา (พันธธุกรรม)
- ครอบครัว
- สภาพแวดล้อม อาทิ โรงเรียน วัด และอื่น ๆ

ปัจจัยที่สำคัญในปัจจุบัน

- บิดา มารดา (พันธธุกรรม)
- ครอบครัว
- สภาพแวดล้อม อาทิ โรงเรียน วัด และอื่น ๆ
- เพื่อน
- สังคมออนไลน์
- กระแส/พฤติกรรมเลียนแบบ

แนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า ในสังคมอุดมคุณธรรม

คุณลักษณะของคนดี คนเก่ง คนกล้า

คนเก่ง

- สมองดี
- มีปฏิภาณ/ไหวพริบดี
- มีสมรรถนะ/ทักษะ

สังคม
อุดมคุณธรรม

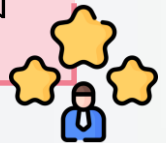
คนดี

- คิดดี
- ทำดี
- ปฏิบัติดี

คนกล้า

- กล้าคิด/กล้าทำ
- กล้าแสดงออก
- กล้าปกป้องในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม

แนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า ในสังคมอุดมคุณธรรม

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคม

สภาพแวดล้อม

การตัดไม้ทำลายป่าเพื่อการสร้างโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และการนำไม้มาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์มากขึ้น ส่งผลให้ **เกิดภัยธรรมชาติ** และการเพิ่มขึ้นของก๊าซเรือนกระจก ตลอดจนนำไปสู่ภาวะโลกร้อน

เทคโนโลยี

การเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างเต็มตัว ส่งผลต่อประเด็น **ความมั่นคงทางไซเบอร์ (Cyber Security)** การหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต (Scam) และ **ความปลอดภัยของข้อมูลและความเป็นส่วนตัว (Data Security and Privacy)**

คน

การใช้ **ประทุษวาจา (Hate Speech)** การเผยแพร่ข่าวปลอม (Fake News) และ **การกลั่นแกล้ง (Bullying)** ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งจนอาจนำไปสู่การใช้ความรุนแรงในสังคมได้

กรอบกฎหมาย/แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมข้าราชการ

ค่านิยมอันพึงประสงค์

ค่านิยมอันพึงประสงค์ในสังคมอุดมคุณธรรม

- กตัญญู-รู้คุณ
- ซื่อสัตย์-สุจริต
- มีวินัย-เสียสละ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง องค์กร และประเทศชาติ
- พอเพียง พอประมาณ มีความสามารถในการ พึ่งพาตนเอง
- มีจิตอาสา ท่วมเทก่าลังกาย-ใจ ให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
- รักชาติ ศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์

กรอบกฎหมาย/แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมข้าราชการ

มาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการรัฐสภา

- จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์
- ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน
- ภักดีต่อองค์กร โดยเขตขององค์กร ปฏิบัติงานโดยยึดมั่นเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก
- มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้
- รู้รักสามัคคี มีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และมีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่
- ยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และชอบด้วยกฎหมาย
- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลางทางการเมือง มีจิตให้บริการ
- เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แก่สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภาและประชาชน ภายใต้กรอบของกฎหมายอย่างครบถ้วน
- ให้เกียรติแก่สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา ประชาชน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงาน
- เสียสละ มีความขยันหมั่นเพียร อุทิศเวลาให้งานอย่างเต็มที่
- ประหยัด โดยการใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการอย่างคุ้มค่า สมประโยชน์
- ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา

กรอบกฎหมาย/แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมข้าราชการ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 มาตรา 78

จรรยาข้าราชการ

-
- การยึดมั่นและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง
 - ความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบ
 - การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้
 - การปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม
 - การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
-

กรอบกฎหมาย/แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมข้าราชการ

หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
วิถีวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมองค์กร และคุณธรรม 5 ประการ

หลักการที่ส่งเสริมสังคมอุดมคุณธรรม

หลักการ 4C1S ประกอบด้วย

- Communication การสื่อสาร
- Cooperation ความร่วมมือ
- Coordination การประสานงาน
- Collaboration การทำงานร่วมกัน
- Sincerity ความจริงใจในการทำงาน

แนวทางการเป็นข้าราชการที่ดี
เพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรม
ของสำนักงานการต่างประเทศ

การสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า สู่อุดมคุณธรรม ส่วนหนึ่งมาจากการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในตัวบุคคลและสังคม ซึ่งการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมนั้น สามารถปลูกฝังโดยผ่านสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันทางสังคม และหลักธรรมทางศาสนาในการขัดเกลาคุณธรรมและจริยธรรม

ดังนั้น การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคลากรจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้บุคลากรมีความเจริญทางด้านจิตใจที่ดี สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ดังเช่นที่รัฐบาลได้มีการประกาศ “แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2565) เป้าหมายเพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรมที่ยั่งยืนด้วย 4 ยุทธศาสตร์หลัก คือ หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม ร่วมกับคุณธรรม 4 ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” และเพื่อต่อยอดความสำเร็จของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ จึงได้จัดทำ “แผนปฏิบัติการด้านส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566-2570) ซึ่งจะเป็นกลไกขับเคลื่อนคุณธรรมสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นที่ประจักษ์ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำความดี พัฒนาศักยภาพคนและองค์กร รวมถึงปมเพาะจิตใจปรับเปลี่ยนวิถีคิดและค่านิยมให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพต่อไป

สำนักงานต่างประเทศ ได้มีการจัดทำแผนบูรณาการส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต เพื่อขับเคลื่อนบุคลากรในสำนักให้เป็นคนดี คนเก่ง คนกล้า มีคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรม โดยมีแนวทางดังต่อไปนี้

แนวทางการเป็นข้าราชการที่ดีเพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรมของสำนักงานการต่างประเทศ

จากการถอดบทเรียน แลกเปลี่ยน เรียนรู้ กับพลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง สมาชิกวุฒิสภา สำนักงานการต่างประเทศสามารถนำองค์ความรู้มากำหนดเป็นแนวทางในการปฏิบัติการเป็นข้าราชการที่ดี เพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรมของสำนักงานการต่างประเทศ

การเป็นข้าราชการที่ดี

- ยึดมั่นและปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ในการปฏิบัติหน้าที่
- ยึดมั่นและปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา
- ยึดมั่นและปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทย และคุณธรรม 5 ประการ มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ และวิถีการดำเนินชีวิต
- ร่วมกันขับเคลื่อนเป้าหมายของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาในการรักษามาตรฐานและคุณภาพการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

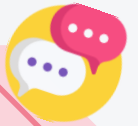

แนวทางการเป็นข้าราชการที่ดีเพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรมของสำนักงานต่างประเทศ

การสร้างสังคมอุดมคุณธรรมในการทำงาน โดยยึดตามหลัก 4C1S

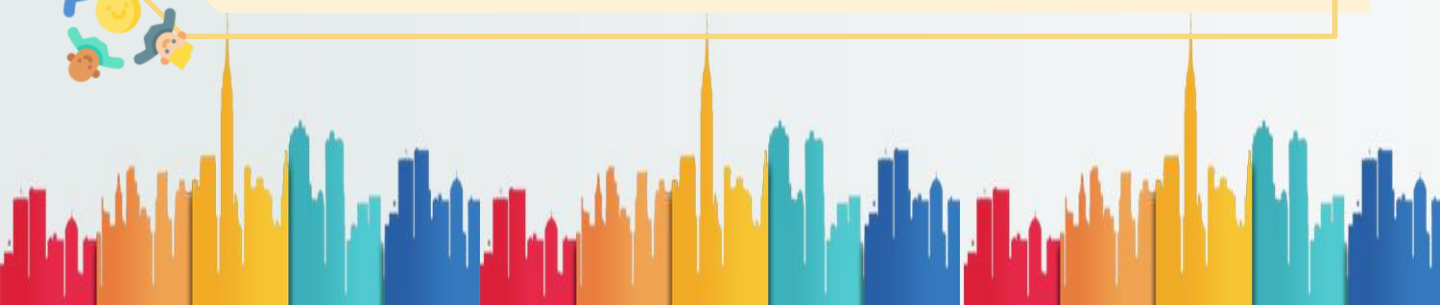
Communication การสื่อสาร

การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพนับเป็นหัวใจของการบริหารคนในองค์กร เพราะการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพจะส่งผลต่อทั้งความรู้สึกและคุณภาพในการทำงานของบุคลากรภายในองค์กร โดยผู้บริหารควรสร้างวัฒนธรรมการสื่อสารอย่างเป็นอิสระ โปร่งใส ชัดเจน จัดระเบียบ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม รวมถึงจะต้องเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร ท้ายสุดในยุคดิจิทัลควรนำเทคโนโลยีมาช่วยในการสื่อสารเพื่อให้สะดวกรวดเร็วขึ้น

Cooperation ความร่วมมือ

องค์กรจะต้องสร้างสภาพแวดล้อมในการทำงานแบบไม่แบ่งฝักแบ่งฝ่าย โดยการสร้าง Teamwork ในการทำงาน เพื่อสร้างความร่วมมือร่วมใจเป็นหนึ่งเดียวกันในการทำงาน เนื่องจากการทำงานร่วมกันแต่แต่ละคนจะมีหน้าที่แตกต่างกัน แต่มีเป้าหมายร่วมกันคือความสำเร็จ และผู้นำก็ควรแสดงบทบาทในการนำทีม ทำให้เกิดการเชื่อมโยง ประสานกัน สร้างขวัญและกำลังใจให้เกิด Teamwork ขึ้น

แนวทางการเป็นข้าราชการที่ดีเพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรมของสำนักงานต่างประเทศ

การสร้างสังคมอุดมคุณธรรมในการทำงาน โดยยึดตามหลัก 4C1S (ต่อ)

Coordination การประสานงาน

การประสานงานเป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารและการปฏิบัติงานให้หน่วยงาน การประสานงานเกิดจากความต้องการให้งานที่ทำประสบผลสำเร็จ โดยผู้ประสานงานควรจะมีการสื่อสารที่ตรงกันอย่างรวดเร็วและราบรื่น เพื่อจัดระเบียบวิธีการทำงาน ให้งานและฝ่ายต่าง ๆ ร่วมมือปฏิบัติงานเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว ดำเนินไปอย่างราบรื่น สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

Collaboration การทำงานร่วมกัน

มีความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจกันในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของตนเอง และร่วมมือกันในการแก้ปัญหา เพื่อให้การทำงานมีความราบรื่น

Sincerity ความจริงใจในการทำงาน

การทำงานร่วมกันจะต้องมีความจริงใจที่จะให้ความช่วยเหลือกัน โดยเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

โครงการปลูกจิตสำนึกและแนวทางปฏิบัติ การเป็นข้าราชการที่ดีเพื่อสร้างสังคมอุดมคุณธรรม

พลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง สมาชิกวุฒิสภา
ในฐานะประธานคณะกรรมการการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์
วิจัยและนวัตกรรม เป็นประธานเปิดโครงการปลูกจิตสำนึกฯ และปาฐกถาพิเศษ
"แนวทางการสร้างคนดี คนเก่ง คนกล้า ในสังคมอุดมคุณธรรม"
โดยสำนักวิชาการและสำนักการต่างประเทศ โดยมี นายพีระพจน์ รัตนมาลี
รองเลขาธิการวุฒิสภา รักษาราชการแทนผู้อำนวยการสำนักวิชาการ
นางสาวนิสาพร วิบูลย์จันทร์ ผู้อำนวยการสำนักการต่างประเทศ
พร้อมด้วยบุคลากรสำนักวิชาการและสำนักการต่างประเทศเข้าร่วมโครงการ
ในวันอังคารที่ 9 พฤษภาคม 2566 ณ ห้องประชุม 406-407 ชั้น 4 อาคารรัฐสภา

คณะทำงานขับเคลื่อนองค์กร STRONG
จิตพอเพียงต้านทุจริต
ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักการต่างประเทศ

บรรณานุกรม

- พรพิทักษ์ เข็มบาสัตย์ และวรรณพล พิมพะสาตี. (2563). แนวทางการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย. วารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง, 9(2).
- ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.)

